Nr. 27

Warszawa dn. 5 grudnia 1947 r.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Przegląd Prasy
Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

PRZEGLĄD PRASY ZSSR I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Nr. 27 Warszawa dn. 5 grudnia 1927 r.

---

1. POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR I STOSUNEK DO ZAGADNIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE

"PRAWDA" z dn. 1/12 podaje z Warszawy p.t. "Biały teror w Polsce" informacje o procesie w Łucku, rozwiązaniu ukraińskiego komitetu pomocy i aresztowaniach w Mołodecznie.

Ten sam numer pisma zamieszcza korespondencję wołyńskiego w sprawie procesu "Hromady".

Korespondent pisze: Ta serja procesów jeszcze raz ujawni robotnikom i włościanom politykę narodowego ucisku na Kresach, zapożyczoną całkowicie przez faszystowską Rzeczpospolitą Polską od rządów carskich, politykę polonizacji, zwróconą w kierunku utworzenia z Ukrainy Zachodniej i Białorusi bramy wypadowej dla walki przeciwko ZSRR.

IBIDEM zamieszcza artykuł korespondenta wileńskiego M.Kolcowa, który w jaskrawych barwach opisuje stosunki i stanowisko wojska w życiu społecznym Polski. Zdaniem autora wojsko w swym niepomiernym rozwoju przygniotło całe życie publiczne. Stanowisko oficera jest najbardziej uprzywilejowane ze wszystkich klas społecznych w Polsce. "Ta wielka machina wojskowa rwie się naprzód. Śmierć Wojkowa i pewne przygotowania ZSRR nieco, na pewien czas, otrzeźwiły polski militaryzm. Oficer polski dokonał przeglądu swych sił i... zdecydował narazie skierować swe oblicze ku Litwie".

"Legjony oczekują kiedy wreszcie Juljusz-Józef-Cezar Piłsudski przejedzie Rubikon - Niemen".

STOSUNKI POLSKO-LITEWSKIE.

IZWIESTJA z dn.2/XII. podaje pełny tekst oświadczenia Marsz. Piłsudskiego dla prasy w sprawie stosunków polsko-sowieckich. Dziennik zamieszcza komunikat do tego oświadczenia, w którym na wstępie pisze, że Marsz:Piłsudski stracił poczucie śmieszności. Następnie dziennik stwierdza, że nikt nie uwierzy w to, aby Litwa miała zamiar napaść na terytorjum polskie. Ta okoliczność, że Marsz:Piłsudski wypowiada dużo znaczące mowy na temat mobilizacji, dowodzi nie po raz pierwszy, w jak niebezpiecznem stadjum znajduje się konflikt polsko-litewski.

IZWIESTJA z 3/XII. Ag.Tassa donosi z Berlina: Z zupełnie wiarygodnego źródła donoszą, że rząd polski zawiadomił państwa zachodnie o minimum żądań, jakie powinny być przyjęte przez Radę Ligi Narodów w sprawie konfliktu polsko-litewskiego i oświadczył, że w razie nieprzyjęcia tych żądań w Genewie, Polska zachowuje sobie całkowitą swobodę działania włącznie do zastosowania środków wojennych wobec Litwy.

IBIDEM. Agencja Tassa donosi z Rygi: "Z Wilna komunikują o zgrupowaniu w rejonie polsko-litewskiej linji demarkacyjnej partyzantów Pleczkajtisa i strzelców polskich. Opracowany został plan napadu oddziałów partyzanckich na Kalwarję i Wilkowyszki. Jednocześnie stronnicy Pleczkajtisa i agenci polscy powinni wystąpić w szeregu innych punktów. Sytuacja w Wilnie jest b.naprężona. Wszyscy oczekują dalszego rozwoju wypadków.

[illegible]

Piłsudskiego dla armii [illegible] podaje gazety [illegible] stosunków [illegible]

[illegible] mobilizacji [illegible] dowodzi [illegible]

[illegible]

IZWIESTJA z 2/XII. W art.p.t. "Litwa, omawiają historję ostatnich lat republiki litewskiej, stosunki gospodarcze i polityczne tego kraju, oraz jego położenie międzynarodowe, które scharakteryzowane jest w ciemnych barwach. Litwa zdaniem dziennika nie może oprzeć się w całej Europie Zachodniej i Północno-Wschodniej w swym sporze z Polską na jakiemkolwiek państwie. "Tylko jeden Związek Sowiecki, stojący na straży pokoju powszechnego i proklamujący nienaruszalną zasadę prawa samookreślenia małych narodów, nie w słowach, lecz w rzeczywistości, - popiera dązenia maleńskiej Litwy do oswobodzenia oderwanego od niej terytorjum.

Autor przytacza szereg aktów, w których ZSRR. uznaje prawa Litwy do Wilna. W zakończeniu dziennik pisze: I dlatego Związek Sowiecki uważał, że jest jego obowiązkiem, obecnie, w krytycznym momencie zaostrzenia sporu polsko-litewskiego, wystąpić znów w obronie maleńskiej Litwy.

Z.S.R.R. WOBEC SPRAWY ROZBROJENIA.

IZWIESTJA z 2/XII. zamieszczają deklaracje delegacji sowieckiej w sprawie całkowitego rozbrojenia oraz mowę przewodniczącego p.Litwinowa, wygłoszoną na Komisji przygotowawczej dla spraw rozbrojenia.

Dziennik zamieszcza artykuł, w którym omawia stanowisko ZSRR. w sprawie rozbrojenia. Deklaracja sowiecka jest logiczną odpowiedzią na te zapytania, na które ma odpowiedzieć Komisja przygotowawcza. Rząd ZSRR. miał prawo wnieść radykalną propozycję ogólnego rozbrojenia, gdyż dawał on niejednokrotnie dowody polityki pokojowej. Dziennik przyznaje, że czyni się delegacji sowieckiej zarzut, iż wysuwa ona swe utopijne propozycje jedynie przez demagogję. Jeżeli jednak państwa rzeczywiście gotowe są wejść na drogę rozbrojenia, wówczas, gdy ZSRR. prowadzi "demagogję", to co staje na przeszkodzie przyjęciu propozycji sowieckiej? Trudności w sprawie rozbrojenia wywołuje - zdaniem pisma - system kapitalistyczny i plany imperjalistyczne, rządów kapitalistycznych.

Dziennik zapowiada, że "stronnicy rozbrojenia" rozpoczną propagandę idei rozbrojenia wśród szerokich mas.

TRAKTAT PERSKO-AFGANISTANSKI.

PRAWDA z 1/XII. pisze z powodu podpisania traktatu persko-afganistańskiego, że wzmacnia on ogólny prąd ZSRR. i narodów wschodnich przeciwko zamachom imperjalistycznym, oraz wytrąca jeszcze jeden atut z rąk dyplomacji angielskiej. Autor przypuszcza, że forma prawna tego traktatu okaże się zupełnie odpowiednią, celem wypełnienia jej żywą treścią - zrozumieniem wspólnych interesów wobec zachodniego imperjalizmu, zagrażającego systemowi narodów wschodnich.

ZSRR. AUSTRJA.

IZWIESTJA z 29/XI. wyrażają niezadowolenie z powodu przemówienia kanclerza Seipla w komisji budżetowej, pod adresem ZSRR. Dziennik wyraża zdziwienie, że kanclerz mógł utrzymywać, iż w ZSRR. pozostają przymusowo jeńcy wojenni dawnej Austrji. Sprawa ta została uregulowana w drodze umów, jak również rzeczywiście została załatwiona. Dziennik wyraża również zdziwienie, że kanc.Seipel mógł w swem przemówieniu dawać do zrozumienia, jakoby rząd sowiecki życzył sobie zmiany na stanowisku posła austrjackiego ZSRR. skoro stanowisko wobec ustępującego posła Dr.Pola /b.życzliwe/ zostało opublikowane w organie oficjalnym Izwiestja C.I.K.Z.S S.R.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

WYKLUCZENIE OPOZYCJONISTÓW GRUZIŃSKICH

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 1/XII /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi z Moskwy, że C.K.K. gruzińskiej partji komunistycznej wykluczyła ze składu członków tej partji 35-tu opozycjonistów gruzińskich.

"ZARIA WOSTOKA" z dn. 15/XI /Tyflis/ podaje w artykule wstępnym, że reprezentanci opozycji gruzińskiej "ukłonistów" w gruzińskiej partji komunistycznej wzięli udział w zjeździe tej partji w Tyflisie. Przemawiając na tym zjeździe przywódca opozycji "ukłonistów" p.Michał Okudżawa oświadczył, że opozycja ta jako jednostka organizacyjna nie istnieje. Pismo nie daje jednak wiary temu oświadczeniu i twierdzi, że "ukłonizm" gruziński istnieje nadal jako frakcja napół nacjonalistyczna, napół mieńszewicka. Pismo oskarża "ukłonistów" o przeciwdziałanie rewolucji agrarnej w Gruzji, o walkę przeciwko federacji zakaukaskiej, o politykę liberalną względem mieńszewików gruzińskich, o stosunek imperjalistyczny względem Abchazji, Adżarystanu i Osetji południowej. Stosunek "ukłonistów" do "trockistów" nie różni się, zdaniem pisma, od stosunku mieszewików gruzińskich do "trockistów". Akcja "ukłonistów" prowadzi, zdaniem pisma, do bezwględnego związku pomiędzy tym odłamem nacjonalistycznym gruzińskiej partji komunistycznej a partją mieńszewików gruzińskich.

OBRADY XV ZJAZDU ZWIĄZKOWEJ PARTJI KOMUNISTYCZNEJ

"SIEGODNIA" z dn. 2/XII /Ryga, pismo demokratyczne/ podaje następujący program obrad XV zjazdu partji: 1/ sprawozdanie C.K. partji - referenci p.p.Stalin i Kosior; 2/ sprawozdanie centralnej komisji rewizyjnej; 3/ sprawozdanie C.K.K. partji - referent Ordżonikidze; 4/ sprawozdanie delegacji partji w komitecie wykonawczym międzynarodówki komunistycznej - referent Bucharyn; 5/ dyrektywy w sprawie opracowania 5-letniego planu gospodarki krajowej - referenci p.p. Rykow i Krzyżanowski; 6/ sprawozdanie z polityki partyjnej na wsi - referent p.Mołotow i 7/ wybory władz partyjnych.

"SIEGODNIA" WIECZEROM" z dn. 3/XII /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi, że obrady XV zjazdu związkowej partji komunistycznej rozpoczęły się w jednym z pałaców Kremla w Moskwie z opóźnieniem o jeden dzień - dnia 2-go grudnia r.b. W obradach zjazdu uczestniczy 1612 delegatów, w tej liczbie 887 z prawem głosu decydującego. Przemówienie powitalne wygłoszone zostało przez prezesa rady komisarzy ludowych ZSRR p.Rykowa. W skład prezydjum złożonego z 35 osób, weszli, między innemi, p.p.Stalin, Rykow, Kalinin, Bucharyn, Woroszyłow, Mikojan i Mołotow. Prezes C.K.K. partji p.Ordżonikidze zreferował uchwałę C.K.K. o wykluczeniu przywódców opozycji z C.K. i C.K.K. partji oraz p.p.Trockiego i Zinowjewa z liczby członków partji. W referacie swym p.Ordżonikidze zaznaczył, że decyzja ta powzięta została po wyczerpaniu wszystkich innych środków walki z akcją opozycji. Opozycja złamała wszystkie swoje przyrzeczenia o zaniechaniu akcji, prowadzącej do rozłamu w partji. Ostatnie wydarzenia w życiu partji postawiły właściwie opozycję poza nawias partji. Zjazd partyjny powinien wyjaśnić sytuację, przyjmując decyzję po szczegółowym zbadaniu wszystkich posiadanych przez C.K.K. partji materjałów informacyjnych w sprawie opozycyjnej. Po przemówieniu p.Ordżonikidze obrana została komisja w składzie 65 członków dla zbadania materjałów C.K.K. i zaopinjowania w sprawie stosunku zjazdu do kwestji wykluczenia przywódców opozycji z C.K. i C.K.K. oraz p.p.Trockiego i Zinowjewa z liczby członków partji.

25 litów /118 złotych - 102.55 litów/, śmiesznie mało.

Niezadowolenie wśród ludności żydowskiej musi więc wzrastać. Do omówionych już przyczyn tego niezadowolenia należy dodać bezrobocie i konieczność emigrowania do krajów zamorskich. Przed wojną emigracja z Litwy wynosiła około 20 tys. rocznie, co tłumaczono zbytkiem sił produkcyjnych, zresztą zupełnie fałszywie. W roku bieżącym w ciągu pierwszych 4-ech miesięcy emigrowało do krajów Ameryki Południowej, głównie Brazylji, 16 tys.osób, 600-700 do Francji. W tem oprócz wiejskiej ludności litewskiej, zmuszonej po nieurodzajnym roku sprzedać swą ziemię, znaczny procent żydów.

Obecnie rząd zaczął utrudniać emigrację, nie stara się jednak w czemkolwiek poprawić tych szerokich mas ludności. Litwa zajmuje się polityką, a sprawy gospodarcze leżą odłogiem. W ten sposób wytwarza się atmosfera ciężka i nie widać prawie wyjścia z piętrzących się trudności. Z tych obywateli litewskich, co wyemigrowali w r.1925 wielu wstąpiło do marokańskich wojsk kolonialnych we Francji. Emigracja do Palestyny zaznaczyła się w r.1924/5, ostatnio osłabła. Oprócz emigracji zarobkowej żydowskiej za rządu Waldemarasa mamy także do czynienia z emigracją polityczną. Emigranci polityczni będąc w niebezpieczeństwie utraty życia, musieli opuścić Litwę i obecnie znajdują się w Polsce, na Łotwie, w Niemczech, Rosji i Francji, nieraz w bardzo ciężkich warunkach. Liczba ich wynosi około 60 osób.

P R Z E Ś L A D O W A N I A   L U D N O Ś C I   Ż Y D O W S K .

Według danych oficjalnych rozstrzelanych na Litwie zostało dwóch żydów. Mianowicie dnia 28.stycznia rb. Rafael Czornyj, piekarz z zawodu, lat 21, i w kwietniu rb. Chaim Malamed. Najliczniejsze jednak aresztowania żydów były przeprowadzone po tym ostatnim terminie w Kownie, Poniewieżu, Wiłkomierzu, oraz na prowincji. Aresztowania dokonywane są w ten sposób, że rodzina właściwie nie wie, w którem więzieniu i w jakiej miejscowości znajduje się oskarżony. Wiadomości przedostają się z więzień drogą nielegalną, o losie aresztowanych władze zasadniczo nie chcą udzielić informacyj.

Mimo to zupełnie dokładnie wiadomo, że liczba zasądzonych na śmierć, potem zaś ułaskawionych przekroczyła cyfrę 300. Liczbę tę podaje polityczna emigracja żydowska. Obwiniani są żydzi prawie z reguły o komunizm lub nawoływanie do oporu władzom, bardzo często o szpiegostwo na rzecz państw obcych. Wśród więzionych są rzemieślnicy, robotnicy, kilku zecerów, nauczyciele, studenci, drobni kupcy, wielu bezrobotnych. Aresztowania dotknęły znane i szanowane rodziny żydowskie. M.inn.uwięziony został w obozie koncentracyjnym w Worniach - młody Rabinowicz, kuzyn Dr.Eisenstädta /Warszawa/. Wśród aresztowanych znajduje się wielu Poale-Sjonistów.

Niżej podany szereg nazwisk i więzienia, w których ostatnio przebywali:

M.Schorr z Poniewieża - Kowno, S.Minkow, krawiec - Wornie,
Schwarzenberg - zecer, dożywotnie więzienie Kowno,
Weitz, " " "
Eug.Franch-Greifenberg, ułaskawiono - 15 lat " /skazana była po-
Bertha Kriłow - 15 lat - Kowno czątkowo na karę śmierci.
Mojrzesz Gurwicz, Poale-Sjon. 15 lat, Kowno.
Mojrzesz Bürger, 3 lata - ostatnie więzienie nieznane.
Karcew - PoaleSjon - Wornie.
Joffe - nauczyciel - Poniewież
" - nauczycielka "
" - robotnik "
Kunigis, robotnik - Wiłkomierz, ojciec jego szewc mieszka w Wilnie.
Reichman, rumuński żyd, skazany za szpiegostwo na rzecz Polski, podczas rokowań w Lugano, - kara zmniejszona do 15-u lat, - Kowno.

WYNIKI DYSKUSJI NA UKRAINIE

"KOMMUNIST" z dn. 27/XI /Charków/ ogłasza komunikat C.K. komunistycznej partji bolszewików Ukrainy w sprawie wyników "dyskusji" w organizacjach partyjnych Ukrainy sowieckiej. "Dyskusja" nad zagadnieniami bieżącej polityki partyjnej przeprowadzona została na Ukrainie sowieckiej na 1519 zebraniach organizacyj partyjnych z udziałem 147,970 członków partji. Wypowiedziało się w "dyskusji" 17,352 członków partji w tej liczbie 518 opozycjonistów. Przeciwko polityce C.K. partji głosowało 741 opozycjonistów, wstrzymało się od głosowania 455 członków partji.

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

BUDOWA STATKOW W LENINGRADZIE

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 29/XI donosi, że stocznie sowieckie w Leningradzie otrzymały zamówienia na budowę statków dla "Sowtorgfłota". Wybudowane będą cztery większe statki dla przewozu ładunków drzewnych z portów sowieckich do portów zagranicznych oraz mniejsze statki o pojemności od 600 do 2500 ton dla przewożenia pasażerów i towarów na rzekach Syberji.

ZWALCZANIE BEZROBOCIA NA UKRAINIE SOWIECKIEJ

IBIDEM z dn. 30/XI podaje, że C.K. dla walki z bezrobociem w USRR otrzymał od rządu USRR kredyty w wysokości przeszło 8 miljonów rubli na cele walki z bezrobociem w bieżącym roku gospodarczym. Centralny urząd ubezpieczeń społecznych "Gławsocstrach" USRR otrzymał na ten sam cel kredyty w wysokości 13 i pół miljona rubli. Ogólna suma udzielonych w ten sposób na cele zwalczania bezrobocia na Ukrainie sowieckiej kredytów przewyższa o 33% wysokość kredytów zeszłorocznych.

UMOWA Z P. FRAKWAR'EM

IBIDEM donosi, że dnia 26-go listopada r.b. w centralnym komitecie koncesyjnym w Moskwie odbyło się podpisanie umowy pomiędzy rządem sowieckim a obywatelem Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej p. Frakwar'em reprezentowanym w Moskwie przez swego delegata p. Oeklund'a.

Umowa przewiduje udzielenie skarbowi sowieckiemu pożyczki w wysokości 40 milionów dolarów. Pożyczka ta zużyta ma być w całości na rozbudowę zakładów metalurgicznych w Makiejówce. Zakłady te doprowadzić mają swoją produkcję żelaza litego do wysokości 870 tysięcy ton rocznie. Rozbudowa zakładów obejmie również rozbudowę kopalni rudy żelaznej i węgla, dostarczających surowców dla produkcji wymienionych zakładów. Termin spłaty pożyczki określony został w umowie na 6 lat. Umowa przewiduje jednak ewentualność skonwertowania pożyczki i przedłużenia terminu jej spłaty na przeciąg lat 20. W wypadku urzeczywistnienia tej ewentualności w ciągu pierwszych czterech lat po podpisaniu umowy, reprezentowana przez p. Frakwar'a grupa finansowa otrzymuje od rządu sowieckiego szereg koncesyj, mianowicie: prawo budowy zakładów metalurgicznych w obrębie kolei Jekateryninskiej z produkcją stali w wysokości jednego miljona ton, prawo utworzenia szeregu zakładów handlowo-przemysłowych w Stalingradzie oraz prawo sfinansowania rozbudowy kolei Jekateryninskiej, Donieckiej, Lichaja-Stalingradzkiej, Merefa-Chersoń-Mikołajowskiej oraz rozbudowy urządzeń portowych w Mikołajowie. Pismo przywiązuje do umowy powyższej wielkie znaczenie.

ZAGADNIENIE WALUTOWE W ZSRR

"TORGOWO-PROMYSZLENNAJA GAZIETA" z dn. 27/11 omawia w artykule wstępnym sytuację walutową w ZSRR w związku z 5-leciem wprowadzenia obecnej sowieckiej waluty - czerwońca. Pismo wskazuje, że tylko dzięki wprowadzeniu tej waluty zdołał rząd sowiecki opanować sytuację gospodarczą państwa i doprowadzić do szeregu poważnych sukcesów w różnych dziedzinach życia gospodarczego. Tylko dzięki rewolucji było, zdaniem pisma, państwo sowieckie w stanie przeprowadzić reformę walutową tej sytuacji gospodarczej, w której się państwo to przed 5 laty znajdowało. Nowa waluta sowiecka stworzyła niezbędne dla uregulowania sytuacji na rynku towarowym warunki, zwolniła ludność pracującą od podatku inflacyjnego, umożliwiła normalną kalkulację przemysłową, stała się nierozerwalną częścią sowieckiej polityki gospodarczej. Zaprzeczając pogłoskom o faktycznej dewaluacji czerwońca, rozpowszechnianym, zdaniem pisma prze opozycję, "Torgowo-Promyszlennaja Gazieta" utrzymuje, że dzięki szeregu zarządzeń władz sowieckich, obliczonych na obniżenie poziomu cen na rynku wewnętrznym, wartość nabywcza waluty czerwońcowej nie obniża się, lecz wzrasta.

6. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

REJESTRACJA WŁOSCIANSTWA NIEZAMOŻNEGO

"IZWIESTJA" z dn. 13/11 /Odesa/ donosi, że komisarjat ludowy pracy USRR rozpoczął rejestrację włościaństwa niezamożnego na Ukrainie sowieckiej. Rejestracja ma na celu wyjaśnienie liczby włościan niezamożnych, poszukujących zarobku dodatkowego. Na podstawie wyniká tej rejestracji włościanie niezamożni, zrzeszeni w związku włościań- xxxxx stwa niezamożnego będą mogli uzyskać pracę w "gospodarstwach sowieckich" /"Sowchozach"/ oraz w przemyśle.

7. SPRAWY LOKALNE.

PROCES TERORYSTOW TURKIESTANSKICH

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 3/11 donosi, że w miejscowości Jangi-Kurgan, w okręgu Samarkandzkim, rozpoczął się proces 15 reprezentantów duchowieństwa mahometańskiego i "bajów" /właścicieli ziemskich /tubylczych/, oskarżonych o zamordowanie komunisty Karymowa oraz dokonanie szeregu zamachów terorystycznych nx przeciwko członkom partji komunistycznej.

SPRAWA PRAŁATA SKALSKIEGO

IBIDEM podaje, że sąd najwyższy ZSRR zakończył śledztwo w sprawie prałata Skalskiego, wikarjusza parafji katolickiej w Kijowie. Prałat Skalski oskarżony jest przez władze sowieckie o niesienie pomocy "szpiegom polskim" na Ukrainie oraz kontakt z polskiemi władzami konsularnemi, którym prałat Skalski miał, według oskarżenia, zakomunikować informacje o liczebności ludności polskiej na Ukrainie, o jej stosunku do władz sowieckich oraz o nastrojach inteligencji i młodzieży polskiej w ZSRR. Prócz tego zarzucają sowieckie władze sądowe prałatowi Skalskiemu wygłaszenie kazań przeciwsowieckich w kościele oraz udzielanie w swym mieszkaniu w Kijowie schronienia "szpiegom polskim". Proces prałata Skalskiego odbyć się ma przed kolegjum wojskowym sądu najwyższego ZSRR.

8. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSSR.

PROGRAM EURAZJANIZMU

"SIEGODNIA" z dn. 2/XII /Ryga, pismo demokratyczne/ podaje, że w ostatnim wydaniu "Kroniki Eurazyjskiej" ukazał się program partji eurazyjskiej. Według zamieszczonego przez pismo streszczenia tego programu zwolennicy prądu eurazyjskiego uznają, że Rosja-Eurazja istnieć może tylko pod warunkiem istnienia mocnej a twardej władzy. Prtja komunistyczna jest władzą twardą, nie jest jednak władzą mocną, nie uznaje bowiem religji, odrzuca czynnik inicjatywy prywatnej w kwestjach gospodarczych i przeistacza system sowiecki w system kapitalizmu komunistycznego. Odrzucając kapitalizm, jako objaw materjalistycznego światopoglądu, zwolennicy prądu eurazyjskiego nawołują wojskowych sowieckich, działaczów "aparatu" sowieckiego i zawodowego w ZSRR do zjednoczenia się dookoła światopoglądu eurazyjskiego i do utworzenia nowej partji, która zastąpić ma partję komunistyczną i objąć władzę w ZSRR. Wrazie objęcia władzy w ZSRR przez zwolenników eurazjanizmu podstawy ustroju sowieckiego mają być zachowane pod warunkiem przeprowadzenia pewnych zmian, mianowicie: 1/ ogłoszenia wolności religijnej; 2/ uznania czynnika inicjatywy prywatnej w życiu gospodarczym i 3/ skasowania kapitalizmu, czyli obciążenia warstw posiadających ludności przez pewien obowiązek względem państwa. Program ten opracowany jest w Moskwie w roku 1927. Zdaniem pisma nie podobna stwierdzić, które ugrupowanie zwolenników eurazjanizmu opracowało ogłoszony przez "Kronikę Eurazyjską" program, jest to jednak program, który odpowiada całkowicie celom GPU.

"RUL" z dn. 2/XII /Berlin, pismo demokratyczne/ podaje, że w Pradze odbył się wieczór dyskusyjny emigracji rosyjskiej, poświęcony "ideologji eurazyjskiej". Wieczór ten zgromadził liczną publiczność, która oklaskiwała namiętnie mówców eurazyjskich. Prof.Aleksiejew poświęcił znaczną część swego przemówienia wstępnego krytyce demokracji europejskiej. Mówca wskazał na konieczność utworzenia partji eurazyjskiej, która zastąpi partję komunistyczną przy władzy w ZSRR. Po prof.Aleksiejewie przemawiali przeważnie przeciwnicy eurazjanizmu, w tej liczbie p.p.Milukow, Kizewetter, Jurenjew, Kuskowa i inni. Przemówienie prof.Kizewettera wywołało protesty ze strony części audytorjum. P.Milukow w swem przemówieniu stwierdził, że poglądy mówcy eurazyjskiego obróciły przeciwko niemu, poglądy reprezentantów wszytskich odłamów obozu demokratycznego emigracji rosyjskiej. Prof. Aleksiejew zaznaczył w końcu dyskusji, że zwolennicy eurazjanizmu odrzucają światopogląd komunistyczny, sądzą jednak, że rewolucja dokonała w życiu rosyjskim tak głębokich zmian, że o żadnym powrocie do warunków przedrewolucyjnych nie może być mowy. Zdaniem mówcy zmiany te powinny być wykorzystane przez zwolenników prądu eurazyjskiego, którzy utworzą w Rosji nowy ustrój eurazyjski.

PROF.KARSAWIN W KOWNIE

"SIEGODNIA" z dn. 4/12 /Ryga, pismo demokratyczne/ podaje, że prof.Karsawin, jeden z filarów prądu eurazyjskiego na emigracji rosyjskiej, przyjął zaproszenie uniwersytetu w Kownie i obejmuje katedrę na wydziale humanitarnym tego uniwersytetu.

UDZIAŁ "TRZECIEJ SIŁY" W WALKACH KOMUNISTYCZNYCH

"WOZRO DENJE" z dn. 1/12 /Paryż, pismo o kierunku umiarkowano-monarchistycznym/ omawia w artykule wstępnym zagadnienie udziału "trzeciej siły", czyli czynników niekomunistycznych w walce pomiędzy większością a opozycją w sowieckiej partji komunistycznej. Zdaniem pisma udział ten wzrasta i jest najbardziej godnym uwagi zjawiskiem w wypadkach życia sowieckiego doby dzisiejszej. Porozumienie pomiędzy p.Stalinem a p.Trockim jest rzeczą niemożliwą, znaczenie "trzeciej siły" i jej udział w walce będą wobec tego wzrastały.